ILEANA
MĂLĂNCIOIU

sora mea de dincolo

ILEANA MĂLĂNCIOIU / SORA MEA DE DINCOLO

ILEANA MĂLĂNCIOIU

Sora mea de dincolo

EDITURA CARTEA ROMÂNEASCĂ

1980

Coperta de *N. Vlădescu*

Muntele

Muntele nu mai era același munte
parcă nu mai era făcut să fie urcat
bărbatul care-l străbătea plîngînd
parcă nu mai era același bărbat

căruia îi spuneam tată
și îi urmam pașii pe rînd
totul era de nerecunoscut
căci tata urca muntele plîngînd.

Înaintea lui mergea sora noastră
curata și nevinovata
și-mi părea rău că sta cu zîmbetul pe buze
cînd plînge tata.

Smerită m-am rugat să fie iertată
și am urcat încet îngînînd
în numele tatălui nostru din cer
și al celui de pe pămînt.

Inocența

Sora mea a strivit capul șarpelui
și șarpele i-a zdrobit piciorul stîng
se poate vedea semnul în talpa ei mai mare
decît a celuilalt picior
și trupul șarpelui se poate găsi pe cărare.

Stă pe iarbă de parcă nu ar mai ști
să-și pună ouăle să se clocească
la soarele fierbinte și să fugă
parcă așteaptă să nască pui vii
și să le dea să sugă.

Cineva o strigă pe sora mea
care știa să pună genunchiul
pe șarpele din coșul cu pește
și să sperie rîsul rîzînd
dar sora mea acum se odihnește.

În somnul dulce-al sufletului ei
un trecător a dat de şarpele încolăcit
şi ea aleargă să mîntuie trecătorul
ea nu ştie că a şi strivit capul şarpelui
şi că şarpele i-a zdrobit piciorul.

Întîi n-am putut să cred

Întîi n-am putut să cred că erai acolo
pe urmă n-am vrut să cred că numele bolii era cel bănuit
pe urmă m-am mulţumit să sper că abia începuse
pe urmă am sperat că vei fi totuşi un caz fericit.

În cele din urmă a trebuit să accept
ceea ce nu credeam că-am să pot accepta
numai timpul care aproape că se oprise
nu-l mai puteam îndura.

Ca să îl fac să treacă într-un fel
îţi luam piciorul în braţe cît puteam mai uşor
şi ţi-l înfăşuram în miez de cartof şi în foi de varză
şi în tot ce mai puteam să ţi-l înfăşor.

Apoi ţi-l desfăceam tot la fel de încet
ca pe arcul încremenit al acelui ceasornic universal
care bătea imperceptibil în zidul
mucegăit al vechiului spital.

Şi-abia tîrziu, cînd nu mai puteam aştepta
nimic din ce avea să mai vină
încremenită în întuneric, te-am auzit strigînd :
să se facă lumină !

Nu m-am înspăimîntat, n-am plîns
am ascultat resemnată cuvîntul
spus răspicat prin ochii larg deschişi
ca să se vadă cerul şi pămîntul.

Ce vesele cîntece

Ce vesele cîntece cîntau
cele zece femei din spital
în acea duminică de lăsata secului
ce carnaval

cu măştile lipite de obrajii supţi
şi tu ce voce aveai cînd mi-ai spus :
uite, mă ţin de cuvînt, nu mai plîng
uite, tristeţea s-a dus.

Căci pînă şi tristeţea se dusese
cînd moartea începuse să secere
în fiecare zi pe cineva
şi voi cîntaţi cîntece de petrecere

într-un mod îngrozitor de firesc
şi toată lumea se cutremura de veselia
din acel salon strîmt şi întunecos
de la spitalul Filantropia.

În neştire

Dacă n-a putut să ia capul tău
s-a mulţumit cu un picior
piciorul stîng, aşa a spus
şi fiindcă tu rîdeai ca-ntotdeauna
a pus să ţi-l ia ceva mai de sus.

O, cum sperai că vei merge iarăşi
cînd nu mai făceai nici un pas
şi cum am aflat că nu se putea
salva partea bună a trupului tău
retezînd pe cea rea.

Dacă nu i-ai putut lăsa corpul
mulţumesc pentru suflet, Doamne
am început să strig în neştire
tocmai cînd ochii tăi s-au deschis către el
fără spaimă şi fără împotrivire.

Sora mea, împărăteasa

Sora mea, împărăteasa
s-a supărat pe noi
şi-a luat coroanele şi-a plecat
dar mama şi tata cred
că va veni înapoi.

O să vină sigur, zice tata
cum să te duci
dintr-o împărăţie în alta
încălţată-n papuci.

Dar mama e suflet de femeie
ea simte că fata ei nu poate veni
cu coroana pe cap şi-n papuci
în plină zi.

Va veni la noapte, zice mama
va veni mîine, zice tata
numai eu ştiu că sora mea s-a dus
şi gata.

Eu am văzut locul pe unde-a trecut
acoperit cu cele şapte coroane
astfel încît părinţii să nu-l mai ştie
şi-am dat de urma papucilor ei
în cealaltă împărăţie.

Nu te-ai dus de tot

Nu te-ai dus de tot, nu te-ai dus de tot
creierul meu înfierbîntat te ține
în cea mai ascunsă celulă a lui
în care te-ai făcut bine.

Tu știi unde te afli deși te prefaci
că nu mai știi nimic și ești sătulă
de tot ce-a fost, tot timpul te gîndești
cum să faci să ieși din această celulă.

Mîinile tale ireal de fine
sapă în taină grote cenușii
toți paznicii lumii te păzesc să nu evadezi
dar cine te mai poate opri ?

Azi-noapte ai reuşit să fugi pentru cîteva clipe
te-am văzut bine cum ieşi din foc
şi cum calci uşor pe tîmpla mea stîngă
şi intri de bunăvoie la loc.

M-ai privit îndelung

M-ai privit îndelung, bănuitoare :
de ce nu ţi-ai făcut ochii azi, mi-ai spus
o dată şi a doua oară
şi cea de lîngă patul tău a zis :
fă-ţi ochii, domnişoară.

Şi m-am dus tremurînd la oglinda
în care patul tău se vedea
uşor înclinat
şi parcă te duceai cu el cu tot în jos
şi m-am apucat

să-mi fac ochii încet, încet
aşa cum aş număra
ca să nu urlu de durere
şi tu liniştită mi-ai spus :
îţi stă mult mai bine aşa.

Ultima taină

Ce cruci mari şi deznădăjduite făceai :
ştiu eu, păreai să spui,
că mama n-a venit întîmplător
fie, dacă aşa aţi vrut voi
ce cruci mari făceai în mijlocul tuturor

acelor femei adunate în preajma ta
care nu ştiau nici ele prea bine
cît de gravă era starea lor
şi se minţeau că primesc taina numai aşa
ca să îţi fie ţie mai uşor.

Ştiţi, părinte, am spus, e foarte obosită
şi i-am fost recunoscătoare că m-a-nţeles
şi m-am uitat la tine cum mai poţi
să stai şi să aştepţi aproape liniştită.
Îndepliniseşi tot ce au vrut toţi.

Mai trebuia doar să ai grijă de mine
dar asta nu era deloc uşor
pe mine nu mă mai puteai minţi
şi trebuia să rămînem împreună pînă la capăt
şi n-ai fi vrut să ştiu că ştii.

Cel ce stătea de gardă

Du-te repede, mi-a spus, mi-e frică
vezi că este de gardă doctorul X
el trebuie să știe să-mi dea ceva să mai pot respira
el a spus că în garda lui nu moare nimeni.

Într-adevăr doctorul acela foarte tînăr
fără atîta glorie cît suflet avea
la miezul nopții a venit și-a făcut-o
să mai respire pînă a doua zi.

Pe urmă ea însăși a înțeles
că garda lui a trecut și că noi am intrat
în ziua aceea îngrozitoare de care
apucase să spună că nu va mai trece.

Cel ce stătea de gardă se uita
la noi de sus fără să intervină :
Eu n-am spus că în garda mea nu moare nimeni,
Eu nu am nici o vină.

Ceasul

Nu mai trece ziua de azi, îmi spunea
uitîndu-se la ceas din ce în ce mai des
Doamne, nu mai trece ziua de azi
şi fără îndoială ea nu greşea
ziua aceea lungă de treisprezece aprilie
de care se temuse cu mult înainte
într-adevăr nu mai trecea.
La ora şase după amiază ceasul părea oprit
şi toţi ne-am uitat la limbile lui îngroziţi
numai ea s-a făcut roz-albă şi luminoasă
şi l-a întors încet încet pînă la limită
şi l-a făcut deodată să meargă din nou
întîi în sens invers cu disperare
pe urmă fără nici un sens.

Mi-a fost frică

Mi-a fost frică şi să văd şi să plec
m-ai strigat tot timpul cît ai mai putut
apoi mi-ai despărţit numele în silabe
aşa cum mi-ai desface trupul
în părţile din care a fost făcut.

Nu ştiu ce — ai fi vrut să ţin minte
mi-arătai ceva la gît şi la tîmple
şi mi-adunam cu greu trupul făcut bucăţi
să pot înţelege ce vrei să-mi spui
şi ce urmează să se întîmple.

Nu mai puteam nici să văd nici să plec
cînd fără să-mi dau seama nu s-au mai auzit
nici bucăţile sîngerînde ale numelui meu
nici mişcările dureroase ale aerului
pe care-l respirai din ce în ce mai greu.

Deodată nu te-a mai durut nimic
și te-ai uitat pierdută spre nu știu ce lumină.
De peste fruntea ta vedeam cum se ridică
o veche apăsare. Fără să știu trecuse
lucrul acela groaznic de care mi-a fost frică.

Sora mea dusă de ape

Sora mea dusă de ape
nu ştia că vine apa
s-a trezit ca-n vis c-o poartă
cineva pe marea moartă.

Ochii ei deschişi s-o scape
luminau în seara caldă
vîslele proptite-n valul
zîmbetului care scaldă
blînd întunecata casă
cînd durerile te lasă.

M-am lăsat în voia apei
şi m-am dus în jos o vreme
unde nimeni nu mai plînge
unde nimeni nu mai geme.

Nu era nici noaptea aceea
dar nici soare şi nici nor
doar tăcerea se lăsase
peste plînsul tuturor

Ne-am privit în ochi tăcute
cum privim spre marea moartă
încălzită de curentul
apelor care ne poartă
fără ştirea noastră-n voia
valurilor prea înalte
cînd corabia străină
începuse să ne salte
mult mai sus decît se poate
îndura pe cînd eşti viu.

Am strigat după-ajutor.
A venit. Era tîrziu.

Atroce

Mi-aş fi dat viaţa
pentru tine
dar nu se putea,
repeta ca un papagal
deşi nu făcea
impresia dorită
în spital
unde nu fusese văzută
pînă atunci
cînd întrebase cine-o s-o scalde
şi îi scosese cerceii
din urechile calde.
Mi-aş fi dat viaţa
pentru tine,
repeta pe trei voci
şi aş fi vrut
să pot să te chem
să spui atît :
se poate, Doamnă
acum să te vedem !

M-aşteptasem să fii numai tu

M-aşteptasem să fii numai tu
erau cîte trei morţi într-o firidă
prin umezeala rece moartea se tîra
ca o strălucitoare omidă.

Alături plîngea un tînăr bărbat
cu mult mai abitir
decît putea el să plîngă
şi te săruta în delir.

Cu greu te lăsai plînsă şi sărutată
şi ne-a cuprins o mare întristare
păreai acolo de totdeauna
iar noi păream veniţi din întîmplare.

Nici nu ştiam ce-ar trebui să facem
noroc că tu ştiai să te porţi
tu stăteai zîmbitoare şi calmă
în mijlocul celorlalţi morţi.

Ca nişte simple bijuterii

Viermii îşi făcuseră datoria lor
oasele care s-au mai găsit erau curate
li se putea vedea forma desăvîrşită
şi puteau să fie chiar sărutate.

Nimeni nu le-a mai plîns în ziua aceea
nimeni nu s-a gîndit să le mai sărute
au fost spălate şi aşezate în cutii
ca nişte simple bijuterii.

Şi cînd te gîndeşti
că nu erau doar oase de bătrîni
că erau acolo şi doi copii
care n-au trăit mai mult de cîteva săptămîni.

Atît am mai făcut : le-am spălat şi le-am aşezat
şi-am pus peste ele două capace ;
viermii îşi făcuseră datoria lor
şi noi nu ne-o mai puteam face

noi eram obosiţi, noi lucram pentru ei
noi oasele curate le-am strîns
să punem în locul lor un alt trup lîngă care
am stat şi am plîns.

Rugă

Piciorul tău pus pe-o tipsie de aur
patru roabe îl duceau împărătesei
şi ea încerca să vadă dacă nu-ţi merge
vestitul pantof al Cenuşăresei.

Nu i-o luaţi în nume de rău, mă rugam,
asta este, nu-i mai merge nici măcar un papuc
ea însăşi n-ar fi vrut să fie desculţă
tocmai acum cînd roabele o aduc

în faţa domniei voastre, dar ce să facem
nimic nu i se mai potriveşte
aşa mă rugam cînd deodată am văzut
cum piciorul tău stîng descreşte

pînă cînd intră-n pantoful acela de aur
puţin tocit în bot
pînă cînd intră în luciul tipsiei împărăteşti
cu pantoful de aur cu tot.

Atunci am înțeles

Atunci am înțeles, tu erai singură
în cenușiul mat al humii
eu însămi stam la capul tău
ca la celălalt capăt al lumii.

Preotul cînta slujba obișnuită
dascălii îngînau partea lor
mă uitam cum cad bulgării peste tine
și mă miram cum nu mor.

Tata plîngea, dar trăia mai departe
lacrimile mamei erau secate
copiii tăi nu știau încă să plîngă
vîntul nu știa peste ce bate.

Legăna crucea de lemn pe care scria
că te-ai dus la treizeci şi trei de ani nempliniţi
cu liniştea cu care legăna
crîngul de pomi înfloriţi.

Îmi amintesc bine, tu erai singură
în cenuşiul mat al humii
eu însămi stam la capul tău
ca la celălalt capăt al lumii.

Erau lunatice

Erau lunatice, a spus cineva
uitîndu-se la fiica ta care semăna cu tine
ca două picături de rouă
luaţi repede o creangă de măr cu doi lăstari
şi despicaţi-o în două.

Noroc că era un cimitir sătesc
cu mormintele umbrite de pruni şi de meri
şi creanga cu doi lăstari a putut fi despicată
astfel încît jumătăţile ei să fie aruncate la vreme
peste golul în care erai lăsată.

Numai că lăstarii de măr desfăcuţi unul de lîngă celălalt
şi aruncaţi de-o mînă care tremura
au fîlfîit în văzduh ca o flamură
şi s-au unit la loc peste trupul tău
într-o singură ramură.

Aş fi coborît în adînc să scot un lăstar
pe malul celălalt dar era prea tîrziu
fusese trezită din nou cumplita soartă
care se lăsa provocată cu bună-ştiinţă
chiar şi atunci cînd tu erai moartă.

Mama îngenuncheată

Mama îngenuncheată în fața ta
dedesubt cele trei schelete
cînd te-au lăsat peste ele uitase
că mai are trei fete.

Noi înșine licăream încet
și neîntrerupt
asemeni celor trei schelete
de dedesubt.

Tu te-ai uitat înmărmurită
cum totul se pierduse
sub privirea ei adîncită
în pămîntul care se desfăcuse.

Pe urmă ne-ai împins uşor în faţa
acelei imagini întunecoase
şi te-ai sprijinit liniştită
pe cele trei rînduri de oase.

Aici

Aici măcar e biserica aproape
şi-i poţi vedea de cîte ori vin
chiar dacă nu-ţi mai poţi mişca piciorul
chiar dacă nu este senin

şi nu te mai scoate nimeni din casa
în care ai intrat ieri
aici măcar o ai pe bunica
şi pe cei doi veri

care au murit prea mici
ca să fi ştiut că le eşti verişoară
dar care nu se poate să nu simtă
oasele tale trase pe sfoară

ca şi ale lor
ca semn că eraţi din acelaşi neam
aici măcar înconjuraţi împreună biserica
în care pe vremuri îl înviam.

Cîntai fals

Cîntai fals, dar aproape cu poftă
lume, lume, soro lume
şi toate lucrurile treceau prin faţa ta
strigate pe nume.

Astfel au apărut pe rînd prietenii
şi mama şi tata
şi preotul şi lumînarea aprinsă
şi sapa şi lopata.

Şi în toată această tragedie
din care n-a mai fost scăpare
mama era întrebată de cineva
cît piper să pună-n mîncare.

Căci se pregăteau sarmale și cozonaci
și se cărau damigene cu vin
ca tu să pleci așa ca toată lumea
și ca lumea să uite de marele chin.

O, dacă aș mai fi putut să ajut cu ceva
bunăoară să toc zarzavat
sau să mă las eu însămi tocată
pe tocătorul acela adevărat.

Stăteau chiar la masa aceea

Stăteau chiar la masa aceea
pe care ai stat tu trei zile
erau mai flămînzi ca niciodată
dar nimeni nu îndrăznea
să se apropie şi să rupă
din carnea ta dulce şi parfumată.

Au început cu sufletul
aşa o fi obiceiul, mi-am zis,
uitîndu-mă cînd la tine
cînd la gurile lor rotunjite anume
să bea această sfîntă băutură
care făcea spume

în vreme ce era înghiţită
chiar la masa aceea
fără spaimă
şi fără părere de rău ;
luaţi, mîncaţi, m-am trezit strigînd,
acesta e trupul său !

De zeci de ori

De zeci de ori pe noapte mă trezesc brusc
pe scăunelul cu trei picioare aşezat lîngă tine
speriată că am scăpat din mînă tubul de oxigen
şi tocmai atunci se putea întîmpla
acel lucru înfricoşător care s-a şi petrecut.

Tu arăţi de fiecare dată la fel
şi-ncerci să-mi zîmbeşti la fel ca atunci
numai că uneori stai chiar în patul acela
acoperită cu mari cercuri de apă
alteori eşti acoperită cu flori.

Nu-i nimic, îmi şopteşti, nu s-a-ntîmplat nimic
ce bine că ai adormit şi tu puţin
încearcă să te-aşezi în pat lîngă mine
şi eu te mint că nu sînt obosită
dar nu peste mult cad iarăşi în somn

pe-acelaşi scăunel cu trei picioare
aşezat lîngă tine în lunga noapte
şi mă trezesc buimacă şi nu ştiu unde sînt
şi mă aplec din nou pînă sub patul tău
şi-nfricoşată caut tubul de oxigen.

Deschide-te

Dar de unde pînă unde acest întuneric
în loc de lumina promisă
de unde pînă unde
e uşa aceasta ermetic închisă ?

Sesam, deschide-te
a doua oară
a fost închisă din greşeală o fată
ca o comoară.

Îi aud respiraţia înăbuşită
de nobil metal
şi-aş putea să-i văd capul pe bănuţul de aur
din oul universal

în care mi se spune că s-a întors
prin uşa aceasta ermetic închisă.
Aş putea să-i văd capul şi zîmbetul neprefăcut
dar unde este lumina promisă ?

În cele patruzeci de zile

În patruzeci de ani n-am învăţat
cît am învăţat în cele patruzeci de zile
cînd nu mai aveam nevoie
de nici o învăţătură.

Nu trebuia decît să ştiu să merg
pînă la capăt şi să-mi dau drumul
în viaţa de după aceea
ca pe marginea altei prăpastii.

Mergeam de dimineaţa pînă seara
şi mă gîndeam cum tu nu mai ştii
nici măcar să mergi şi cum ai să-nveţi
numai în cele patruzeci de zile

cît au învăţat alţii
în patruzeci de milioane de ani
cînd nu mai aveau nevoie
de nici o învăţătură.

Păianjenul

De dimineață iese din întuneric păianjenul
cu picioarele lungi și foarte fine
și se plimbă o vreme prin patul
în care primesc vești de la tine.

Dar parcă te-am prins ieri dimineață, zic,
dar parcă erai și mai urît
dar parcă mi-a fost frică de tine
dar parcă îmi amintesc că te-am omorît.

Nu eram eu, încearcă el să mă lămurească,
uită-te bine la piciorul meu care se frînge
și la trupul nevinovat în care nu este
nici o picătură de sînge.

Lasă că vă ştiu eu, îi şoptesc,
nu mai aduceţi decît veşti de rău
şi el îmi spune că dacă-l iert
la noapte voi vedea din nou sufletul tău

aşezat undeva deasupra mea
în primăvară
cînd a fost scos cu sila din carnea înmiresmată
ca din propria lui ţară.

Dar nu mai pot să mai suport, strig,
şi-l calc înfricoşată pe podea
şi-a doua zi îl regăsesc din nou
mergînd în linişte pe tîmpla mea.

Din brumele reci

Din brumele reci ale toamnei
te-ai ridicat azi ca un abur uşor
şi te-ai aşezat pe cerul albastru
sub forma schimbătoare a unui nor.

La început erai o fetiţă
aplecată peste propriul său chip
ca şi cum altceva nu mai poate percepe
ca şi cum s-ar juca în nisip.

Încet, încet te-ai făcut mare
şi te uitai la lucrurile de jos
cu spaimă şi cu întristare
şi totul ţi se părea foarte frumos.

După o vreme te-ai unit cu încă un nor
şi vă uitaţi de sus cum zboară cocorii
şi cum cresc pe ceruri copiii de abur
şi-apoi te-ai unit cu toţi norii.

Aşteptare

Aştept cu spaimă să se întîmple ceva
dar ce se mai poate întîmpla cu adevărat
cînd am ajuns în punctul de unde se vede aievea
mortul pe care smerită l-am sărutat.

Încremenite toate lucrurile par
dar eu alerg cît pot mai departe
uimită că nu le mai văd decît
dintr-o singură parte.

Căci ele aleargă în gol odată cu mine
şi nimic nu mai poate să se întîmple cu adevărat
şi numai eu mai sper să ajung din urmă
mortul pe care smerită l-am sărutat.

Îmi amintesc adeseori

Îmi amintesc adeseori întocmai
banca de piatră cenuşie
pe care stătea bunicul la poartă
şi pe care mîinile mele
te-au scăpat în copilărie.

Nu îndrăzneam să spun nimănui
trei zile m-am uitat la capul tău
dat de-a dura atunci
şi mi se părea puţin mai turtit
decît al celorlalţi prunci.

Acum cînd nu te mai doare nimic
capul tău de copil mare
pe care părul tuns să crească mai des
n-a mai crescut, dar au crescut ochii
pînă la tîmple şi pînă-au ales

cît au putut ei mai bine drumul,
mă urmărește de pe vechea bancă
făcută dintr-o piatră de moară.
Doamne, de ce-ai lăsat-o să-mi scape
din brațe a doua oară.

Sora mea de dincolo

Sora mea de dincolo
stă cu creştetul plecat
lîngă calul împuşcat
şi calul îşi lasă-n jos
şaua şubredă de os.

Nu mai pot calule sta
pe şaua de os a ta
de pe care am căzut
nainte de-a fi trecut
de hotarul însemnat
cu-o creangă de pom uscat.

Lasă-ţi sufletul să stea
lîngă mine ca o şa
la care mă urc pe scară
şi cobor la primăvară
cînd o fi iarba-nverzită
în grădina părăsită.

Calul îşi strînge tăcut
scheletul său desfăcut
lăsînd pe celălalt mal
numai sufletul de cal
peste care-şi urcă ea
haina ei de catifea
şi-o învaţă cum să stea.

Vine noaptea în grădină
doar suflarea lui străină
care nu mai vrea să vină
cînd e soare şi lumină.

I-aud paşii tropăind
şi nările sforăind
cum sforăiau altădată
şi găsesc urma lăsată
şi tăvălitura udă
unde e iarba mai crudă.

Las iarba să se ridice
şi urmele să se şteargă
şi pe sora mea să meargă
ca pe cal peste cîmpie
şi să scoată apă vie.

Apoi m-apropii smerită
de fîntîna părăsită
cu cumpăna ruptă
unde la miezul nopţii
se dă marea luptă.

Sora mea de dincolo
se mai vede doar cum pleacă
pe calul ei năzdrăvan
împuşcat acum un an.

Lumină

Un morman de lumină apasă pe pieptul ei
un imens morman de lumină
surpată din cerul șubred
și nimeni nu vrea să vină

în amiaza mare să spună :
eu sînt cel ce-a-nflorit grădina
și cimitirul din sat
eu sînt cel ce-a făcut lumina

și acum sînt silit să văd
că pînă și lumina poate să doară ;
dar astăzi am s-o iau îndărăt
ca să-i fie țărîna ușoară.

Nimeni nu vine ca eu să pot spune :
e şi mai greu ce ar putea să fie
lasă, Doamne, lumina şi trandafirii
peste groapa ei cenuşie.

Acum cînd

Acum cînd în lumină nu te mai pot imagina
dacă ai fi în afara gîndului meu
ca un lucru în sine bine ascuns
în întunericul rece și greu.
Dacă pașii ei în noapte și frig
n-ar trece prin gol sau prin nea
dacă ai fi chiar sub tălpile lunecătoare
dacă ai fi chiar sub piciorul care-o durea.
Dacă ai fi chiar în acel picior
pe care în pămînt tot greu îl pune
dacă ai putea să umbli din nou prin artere
nu ca o slăbiciune
ci ca o mare forță izvorîtă
din durerea noastră cea mai adîncă ;
dacă ai putea să stai chiar în locul inimii ei
neclintit ca o stîncă.

Rochia ta roz

Am văzut rochia ta roz pe o fată tînără
pe care venea foarte bine
şi-am văzut-o pe mama o clipă
uitîndu-se la ea ca la tine.

Trebuie să-i mai dau ceva, mi-a spus,
azi-noapte am visat că-i era frig
şi-am vrut s-o strig să ia ceva pe ea
şi n-am putut s-o strig.

Se ducea grăbită aşa cum se duce
fata asta pe drum
şi era îmbrăcată cu rochia
cu care este ea acum.

Dar parcă nu mai era a ta, am şoptit cu greu,
şi ea a-ntors capul şi mi-a zîmbit
parcă i-o dădusem cuiva
şi m-am trezit

gîndindu-mă cui am dat eu
rochia asta care atît de mult îi plăcea
că umbla şi pe-acolo
îmbrăcată cu ea.

Privesc cum plouă

Privesc cum plouă prin geamul ușor aburit
se fac mii de cercuri în balta de pe șosea
nu se mai oprește, geme pămîntul de apă
vai, Doamne, cum o plouă pe sora mea
din ploaia asta rece nu mai scapă.

Cum nu mai scapă ? îmi spune un glas,
sora ta a scăpat pentru totdeauna
de vremea asta rea și schimbătoare
nu te mai teme, nu i se-ntîmplă nimic —
dar eu mă rog smerită să fie iarăși soare.

Știți, ea e puțin mai sensibilă, spun
privind îngrijorată pămîntul cenușiu
și urma picăturilor din baltă ;
o să răcească și-acolo, întotdeauna
a răcit mai ușor decît lumea cealaltă.

Lăsați iarba să crească pe ea

Lăsați iarba să crească pe ea
n-o smulgeți și nu puneți flori
n-ar mai fi vrut să le vadă
ar fi vrut să ajungă pînă la primăvară
și pînă-n livadă

pe propriile ei picioare
ar fi vrut să nu știe
chiar și atunci cînd nu mai putea respira
ar fi vrut să nu fie singură
dar toată lumea se îndepărta.

O vedea ca prin vis cum se duce
o vedea ca prin apa de care e dusă
n-o mai vedea deloc și-nspăimîntată
o revedea ca prin stratul de flori
sub care era pusă.

Luaţi florile înfipte-n orbitele ei
să vadă limpede ca înainte ;
poate că şi acuma ar mai vrea
să iasă puţin în cîmpu-nverzit.
Lăsaţi iarba să crească pe ea !

Din nou acea zi

Din nou acea zi de pe urmă
şi acel salon înfricoşător
în care rudele bolnavilor încă se bucurau
că mortul nu era al lor.

Atunci mi-am amintit întîia oară
cum eu însămi am apărut
cu zîmbetul pe buze în faţa ta
cînd primul mort pe lîngă mine a trecut

fără să-l văd, coborînd cu liftul,
pe cînd eu urcînd mă gîndeam
ce ţi-aş mai putea spune în ziua aceea.
A murit femeia din patul de lîngă geam —

ai început tu, ca să curmi tăcerea lăsată
în acel salon înfricoşător
în care rudele bolnavilor încă se bucurau
că mortul nu era al lor.

Îţi crescuse părul

Îţi crescuse părul, era pînă la brîu,
capul tău de statuie grecească
nu mai stătea descoperit în ploaie
bunica venise să te-mpletească
însă uitase pieptenele acasă —
am eu un pieptene, ai vrut să zici,
dar ţi-aminteai că ţi l-am pus sub pernă
şi nu ştiai că poţi să te ridici.

Lasă-mă despletită, i-ai spus,
n-am voie să mă piaptăn cît eşti tu moartă
şi bunica se mira că-i porţi încă doliu
în vreme ce ea însăşi îţi poartă
în spate trupul nenvăţat cu lutul
de care parcă vroia să se lepede.
Lasă-mă despletită, ai repetat, în vreme ce părul tău
creştea mai departe îngrijorător de repede.

Te-ai trezit peste noapte

Te-ai trezit peste noapte
să vezi dacă e învelită
şi ea se făcea că doarme
cu un picior afară
din pătura pufoasă
alunecată în primăvară.

E un anotimp înşelător,
îmi spuneai,
o să-mi răcească încă o dată,
şi într-adevăr tremura
sub mîna ta îngheţată

lăsată peste ea în întuneric
pe patul din scînduri de brad
pe care s-a întins
înfricoşată alături de tine
şi s-a dezvelit dinadins.

Ceremonie

Morţii îşi îngropau un mort tînăr
îl scoteau dintre ei înainte de vreme
şi-i pupau mîinile şi plîngeau
şi se vedea pe el că se teme

că va ajunge iarăşi pe pămînt
aşa cum sta pe spate
numai cu sufletul eliberat
şi putred doar pe jumătate.

Tu stăteai lîngă el neclintită
ca o rudă a lui apropiată
şi păreai îngrozită că se-ntorcea
unde-a trăit altădată.

Era un mort total necunoscut
și mă uitam la tine cum îl strîngi
la pieptul tău ca pe un frate
și-mi părea bine că-l plîngi.

Cel născut din morţi

Cel născut din morţi era fiul tău
i-am văzut capul de copil bătrîn
cu sprîncenele crescute pînă în ochi
şi urma dinţilor înfipţi în sîn.

L-am născut uşor, îmi spuneai,
parcă eram învăţată
cu durerea naşterii lui
parcă îl mai făcusem odată.

El însuşi ştiuse ce-avea să se-ntîmple
de la vestirea că va să vie
pînă la uciderea pruncilor
şi pînă la noua copilărie.

Era un copil care ştia dinainte totul
capul lui părea să fie însăşi Ideea
atîta nu ştia, că tu erai mama lui
şi că l-ai născut cu adevărat după aceea.

Erai robul umil

Erai robul umil al calului ei
îi duceai dimineaţa ovăzul pe o tavă de aur
şi-i lustruiai copitele şi ţi-era frică de ele
ca de capetele unui balaur.

La ea nu îndrăzneai să-ţi mai ridici privirea
ea te domina de departe prin zîmbetul pur
şi prin lumina aceea foarte curată
pe care o răspîndea împrejur.

Ea te-ar fi dezlegat dar nu se mai putea
nu mai aveai nimic cu sufletul ei rar
erai numai robul calului argintiu
cu care trecuse peste hotar.

Mie mi se făcuse şi milă şi silă
de chinurile tale foarte treze
şi mă rugam de calul frumos din visul meu
să te elibereze.

Ajunsesem la ea

Ajunsesem la ea, băteam la poartă,
i-am auzit glasul uşor înăbuşit
şi paşii de dincolo de zidul de piatră —
şi-am început să strig că am venit.

Cine eşti, m-a-ntrebat, şi pe cine cauţi
nu mai ştiu cînd şi unde am fost fericiţi
surorile mele sînt fetele moarte
la treizeci şi trei de ani nempliniţi.

Nu-ţi aminteşti de mine, mă rugam,
ţi-am adus anemone şi cartofi copţi
şi-am stat neclintită la capul tău
şapte zile şi şapte nopţi.

Ai murit în brațele mele, vroiam să-i mai spun,
dar nu avea cine mai spune și nu avea cui
ea-mi deschisese poarta, dar eu tocmai aflasem
că nimeni nu moare în brațele nimănui.

Aşezată alături de tine

Aşezată alături de tine
pe locul de veci al bunicilor
de unde se poate vedea în biserică
pînă-n altar
aşteptam să iasă cu sfîntul dar.

Lumea era gătită ca altădată
sta în genunchi cu spatele spre noi
nimeni nu ştia că eram îngropată
dacă m-ar fi strigat aş fi răspuns
de sub lespedea plată

pe care o trăsesem încet
fără să-mi dau seama
cum aş trage o ţoală
sub care dormeam împreună
lăsîndu-te pe jumătate goală.

Priveam către altar înspăimîntată
nu știam de ce nu mai iese cu sfîntul dar
și-mi părea rău că nimeni nu mai vine
noroc că ție ți s-a făcut foarte frig
și că ai tras lespedea de pe mine.

Dar dacă totuşi

Din nou îmi porunceşti să te ridic
şi eu te ridic iarăşi la fel de greu
şi te reazim speriată de zidul rece
şi te sprijin cu trupul meu

şi te trag încet pe marginea patului
şi-mi spui încă o dată că nu te mai doare
şi-mi pare rău că nu pot nici acum
să te ridic în picioare.

Mai stai puţin, te rog înfricoşată,
o să pornim acum, mai stai puţin
şi te aşez la loc şi te veghez din nou
cu marele chin

că n-am putut îndeplini întocmai
porunca repetată ca un ecou ;
Doamne, îmi zic, dar dacă totuşi
din acea clipă ar fi mers din nou.

În dreptul sfîntului

Din nou te-ai aşezat aici pe scări
în dreptul sfîntului Nicolae
acoperindu-l cu bună-ştiinţă şi tronînd
în locul lui peste odaie.

Dă-te jos din faţa sfîntului, te rog
tu mi l-ai atîrnat în acest cui
şi mi-ai spus că poartă noroc fetelor sărace
şi-acum te-ai aşezat în dreptul lui.

I-ai acoperit cartea şi ochii
că numai aura lui desenată rău
se mai vede în noaptea aceasta
deasupra capului tău

care se mişcă sub lumina ei
de parcă-abia acum învaţă cum s-o poarte
şi îmi spune ceva foarte neclar
cu limbă de moarte.

Nu te mai pot vedea

Nu te mai pot vedea aşa cum erai
în gol văd faţa luminoasă şi mîinile tale
trupul din care durerea s-a stins dispărut este
să te mai pot vedea ar fi o singură cale.

Acum cînd nu-mi mai apari nici măcar în vis
să te mai pot vedea ar fi o singură cale
şi gîndul meu apucă pe ea nebun ;
dar dacă nu este nici calea aceea îmi spun.

Un şoarece de cîmp

Un şoarece de cîmp umblă prin cimitirul satului —
gata, zice, aici este un cîmp şi nimic altceva,
şi eu mă uit la el cum trece liniştit
prin iarba proaspătă crescută deasupra ta.

Cum un cîmp ? strig revoltată
nu vezi făcliile care îţi ies în drum
şi coroanele veştede şi crucea de lemn
de care te-ai izbit chiar acum ?

Unde ai găsit aici seminţe-ngropate
ai început şi tu să rozi oase
şi să hotărăşti singur ce e negru şi ce e alb —
nu îţi miroase

a mort în iarba aceasta unduitoare
prin care umbli sigur pe tine şi tîmp ?
Nu, îmi răspunde, trecînd înapoi liniştit
peste mormîntul tău un şoarece de cîmp.

Din nou cățelul alb

Din nou cățelul alb, cu iepurele-n gură
mai mare decît el, cumplita frică
l-a prins înainte de vreme și l-a adus
sub ochii tăi de cînd erai mică.

Stăpînul înfricoșător așteaptă
să-l smulgă și să sfîșie-n tăcere
însîngerata blană
murmurînd de plăcere.

Nu mai pot să văd, ai strigat,
nu i-l mai smulge din gură
mai curînd aș putea să gust iarăși
spaima aceea pură

cu care ultima oară
ca şi fără trup
încolăcită la picioarele tale
începusem să rup.

Nu mai pot să văd, ai strigat
şi m-am trezit şi nu m-am mai culcat
şi stăpînul lua pielea de pe iepurele încă viu
sub strigătul tău disperat.

Gura ca un păianjen

Gura ca un păianjen țese în jurul ei
vorbe, vorbe, vorbe și nimic altceva
o pînză subțire care acoperă golul
și care multă vreme nu poate rezista.

Îmi amintesc de vremea cînd tu însăți vorbeai
e drept, mai puțin decît mine și decît oricine
și golul din tine era învelit în vorbe frumoase
ca să scapi de spaimă și de rușine.

Acum cînd pînza cenușie a vorbelor e ruptă
și pe buzele tale șade pămîntul bine așezat
ca zîmbetul neprefăcut cu care te-ai dus
cînd păianjenul vorbitor s-a urcat

pe zidul rece al casei tale întunecoase
şi poţi să-l apuci ca pe-o gînganie între degete
de ce mîna ta care-ar putea să-l oprească
începe să pregete ?

Aşa mă gîndeam

Duceam din urmă trei mînji argintii
mă uitam cum luceau cînd îi bătea soarele
unul s-ar putea să-şi rupă gîtul mă gîndeam
altul s-ar putea să-şi frîngă picioarele.

Calul ei tînăr pe care-a plecat în seara aceea
a-mbătrînit pînă a doua zi la prînz
trebuie să pot ajunge la ea
măcar cu un mînz.

Pe ea trebuie s-o caut prin întuneric
ca şi cum ar fi în lumină
pe mînz trebuie să-l învăţ să zburde prin gol
ca prin grădină.

Încolo nu mai am nimic de făcut
încolo totul vine de la sine —
aşa mă gîndeam azi-noapte mînînd
trei mînji argintii către tine.

N-am mai ajuns la tine

Dacă eu plîng acuma
tu pentru ce să plîngi
tu nu ai nici o soră
care-a intrat în horă
la cele şapte frumoase
unde Ieroida
stă-n prag să le vadă
cu ultima pradă.

Astăzi am văzut hora
a ta şi-a tuturora
a trecut pe sub curcubeu
şi s-a făcut convoi
şi s-a oprit o vreme
în poartă la noi.

N-am mai ajuns la tine
am plîns în delir
era lume multă
era toată lumea
îndreptată spre cimitir.

Va veni o vreme

Va veni o vreme cînd mă voi gîndi
unde eram eu cînd scriam aceste rînduri,
din care parte bătea vîntul și soarele
și cum îmi țineam în scaunul acela electric
mîinile și picioarele.

Vis şi realitate

Bradul din faţa casei mele
era cît muntele de mare
celulele crescute aiurea în şoldul tău
erau cît un lagăr de concentrare.

Tu erai singura deţinută
tu stăpîneai lagărul monstruos
fără milă şi fără-ndurare
tu aveai în mijlocul lui un os

ridicat asemenea unei spînzurători
în care carnea ta va fi atîrnată
tu erai bradul din faţa muntelui
pe care erai urcată

de tine însăţi ca de soldaţii împărăteşti
puşi să tragă la sorţi marea ta arsură
strînsă pe trupul plin de vînătăi
ca o cămaşă fără nici o cusătură.

CUPRINS

Lector: MIRCEA CIOBANU
Tehnoredactor: CONSTANȚA VULCĂNESCU

Apărut 1980. Bun de tipar 19.V.1980. Format 16/70×100.
Coli tipo 6,75. Coli ed. 1,61.

Tiparul executat sub comanda
nr. 903 la
Întreprinderea poligrafică
„13 Decembrie 1918",
str. Grigore Alexandrescu nr. 89—97
București,
Republica Socialistă România

Lei 8,50